Johdanto lasten hyvään kohteluun Sospron lastenkodeissa

Tämä suunnitelma on laadittu yhteistyössä yksikön koko henkilöstön ja sinne sijoitettuna olevien lasten kanssa. Suunnitelma kertoo, miten tässä yksikössä tuetaan sijoitettujen lasten itsemääräämisoikeutta sekä vahvistetaan avoimuutta ja yhteisymmärrystä yhteisistä säännöistä ja yksikön toimintatavoista arjessa. Tämän suunnitelman laatimista ohjaa Sospron yhteinen Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma ohje.

Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma (Lsl 61b§)
Nuorisokoti Ermi, asuinyksikkö Usva

Hyvän kohtelun suunnitelma pitää sisällään tämän kirjallisen osion sekä lisäksi Usvan olohuoneen seinällä olevan maalatun Hyvän kohtelun puun. Seinällä oleva puu muistuttaa meitä päivittäin hyvään kohteluun liittyvistä asioista. Hyvästä kohtelusta puhuminen ja pohdiskelu voidaan varmistaa jokaisen lapsen kanssa, oli hän sitten pitkään Usvassa asunut tai vasta muuttanut. Hyvän kohtelun puuhun suunnitelma rakentuu yhdessä yksikön aikuisten ja lasten kanssa.

Hyvän kohtelun puussa on monia oksia, eri teemoilla:
• Mitä meillä on lapsen itsemääräämisoikeuden vahvistaminen? Miten sitä tuetaan ja ylläpidetään?
• Mitä on hyvä hoito- ja kasvatus?
• Rajoitustoimenpiteet
o Miten yksikössä varmistetaan lasten ja aikuisten turvallisuus?
o Miten voidaan ennaltaehkäistä rajoitustoimenpiteitä?
o Miten yksikössä käytetään rajoitustoimenpiteitä?
o Miten toimitaan rajoitustoimenpiteen jälkeen?

Eri otsikoiden asiat on kirjattu eri värisille puun lehdille, jotta asioiden hahmottaminen on helpompaa. Lisäksi osa teksteistä on lihavoitu, hahmottamisen helpottamiseksi.

1. Lapsen itsemääräämisoikeuden vahvistaminen, tukeminen ja ylläpito

Lapsella on oikeus itsemääräämisoikeuteen ja aikuisten tehtävänä on vahvistaa, tukea ja ylläpitää sitä. Usvassa jokainen lapsi on ja saa olla omanlainen, oma itsensä. Usvassa kunnioitamme kaikki toistemme arvoja, asenteita, vakaumuksia ja uskontoa.

Itsemääräämisoikeus tarkoittaa Usvassa muun muassa sitä, että lapsi voi ja hänellä on oikeus ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti päättää harrastuksistaan, huoneensa sisustuksesta, kavereistaan, mielenkiinnonkohteistaan, ulkonäöstään ja siihen liittyvistä asioista, kuten mitä pukee päälleen tai miten laittaa hiuksensa. Itsemääräämisoikeus tarkoittaa myös sitä, että lapsella on oikeus omaan mielipiteeseen, joka otetaan huomioon. Itsemääräämisoikeus tarkoittaa myös esimerkiksi sitä, että lapsella on mahdollisuus esimerkiksi rippikoulun käymiseen tai muuhun uskontonsa mukaiseen toimintaan.

Lasta ohjataan harkintaan ja lapsen tulee noudattaa yleisiä lakeja ja säännöksiä esimerkiksi tatuointien ja lävistysten suhteen.

Usvassa jokaisella lapsella on oikeus harrastamiseen ja mielekkääseen vapaa-ajan tekemiseen, johon tuetaan esimerkiksi erilaisten lajikokeilujen kautta. Jokaisella lapsella on Usvassa oma huone, jossa on valmiina ainakin perustarvikkeet, eli sänky, koulupöytä ja vaatekaapit. Jokaisella lapsella on kuitenkin oikeus vaikuttaa huoneensa sisustukseen ja tehdä huoneestaan itselleen mieluinen tuomalla itselleen tärkeitä tavaroita kotoa, tai hankkimalla huoneeseensa sisustustarvikkeita yhdessä ohjaajan kanssa.

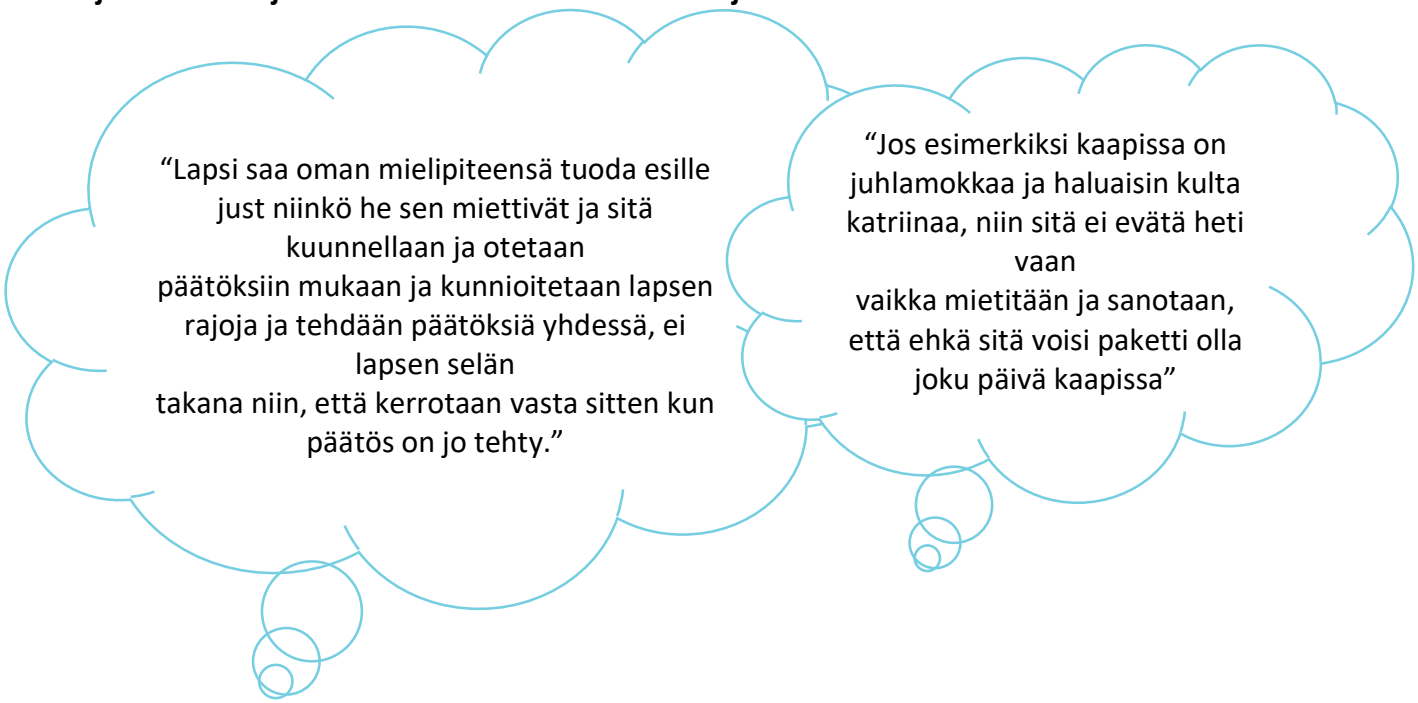
Usvassa lapsilla on oikeus ylläpitää sosiaalisia suhteitaan läheisiin, kuten vanhempiin, sisaruksiin ja ystäviin. Lapset saavat kyläillä läheistensä luona, ja lapsen läheiset saavat kyläillä Usvassa sovitusti. Yhteydenpito läheisiin voi tapahtua myös puhelimitse tai tietokoneen välityksellä. Lapsen kaverisuhteita, esimerkiksi aikaisemmalta paikkakunnalta tulleita kaverisuhteita tai seurustelusuhteita, tuetaan. Lapset voivat yhdessä yksikön aikuisten kanssa sopien tuoda ystäviään Usvaan kylään, ja viettää aikaa ystävien kanssa myös Usvan ulkopuolella. Usvan aikuiset tutustuvat mielellään lapsen ystäviin ja muihin lapselle läheisiin henkilöihin. Usvan aikuiset myös tukevat lapsen hyviä ihmissuhteita esimerkiksi kuljettamalla lapsen toisella paikkakunnalla asuvien ystävien luokse, tai Usva voi osallistua kuluihin lapsen matkustaessa esimerkiksi junalla hänelle tärkeiden ihmisten luokse.

Lasta suojataan itsemääräämisoikeuttaan loukkaavilta ihmissuhteilta keskustelemalla aiheesta, ja pohtimalla lapsen kanssa yhdessä hänen kaveri- ja seurustelusuhteitaan. Opetellaan yhdessä mitä on terveelliset ja hyvää tekevät ihmissuhteet, sekä opetellaan vetämään omia rajoja ja pitämään niistä kiinni.

Usvassa on langaton nettiliittymä lapsen käytössä. Usvasta hankitaan tarvittaessa lapselle matkapuhelin ja liittymä.

Usvassa lapselle maksetaan käyttövaraa viikoittain/kuukausittain, lain määrittelemä summa. Lapsen kanssa sovitaan siitä, maksetaanko käyttövara viikoittain, kuukausittain tai esimerkiksi kahdesti kuussa. Käyttövarat maksetaan lapsen omalle pankkitilille tai käteisenä rahana. Käyttövaran käyttöä voidaan harjoitella yhdessä aikuisen kanssa, ja aikuisen tehtävä on kasvatuksellisesti ohjata ja tukea vastuulliseen rahankäyttöön.

Lasten ja aikuisten ajatuksia itsemääräämisoikeudesta ja sen vahvistamisesta Usvassa:

2. Hyvä hoito ja kasvatus

Usvassa hyvä hoito ja kasvatus perustuu turvallisiin kaikkia kunnioittavaan arkeen. Usvassa on yhteiset säännöt ja toimintaperiaatteet, jotka koskevat sekä aikuisia, että lapsia. Sääntöjä ja toimintaperiaatteita päivitetään tarpeen mukaan yhdessä lasten kanssa lasten kokouksissa. Säännöt ja toimintaperiaatteet ovat välttämättömiä jokaisen lapsen turvallisuuden ja toimivan arjen takaamiseksi. Mikäli lapsi tahallaan rikkoo Usvan tai yhteiskunnan sääntöjä ja toimintaperiaatteita, asiasta keskustellaan lapsen, vanhempien ja sosiaalityöntekijän kanssa ja sovitaan mahdollisista korvauksista. Sääntöjen ja toimintaperiaatteiden tarkoitus on tukea ja kasvattaa lasta kasvamaan, kehittymään ja toimimaan yhteisön jäsenenä. Säännöillä ja sopimuksilla ei puututa lapsen perusoikeuksiin, vaan ne ovat osa hoitoa ja huolenpitoa.

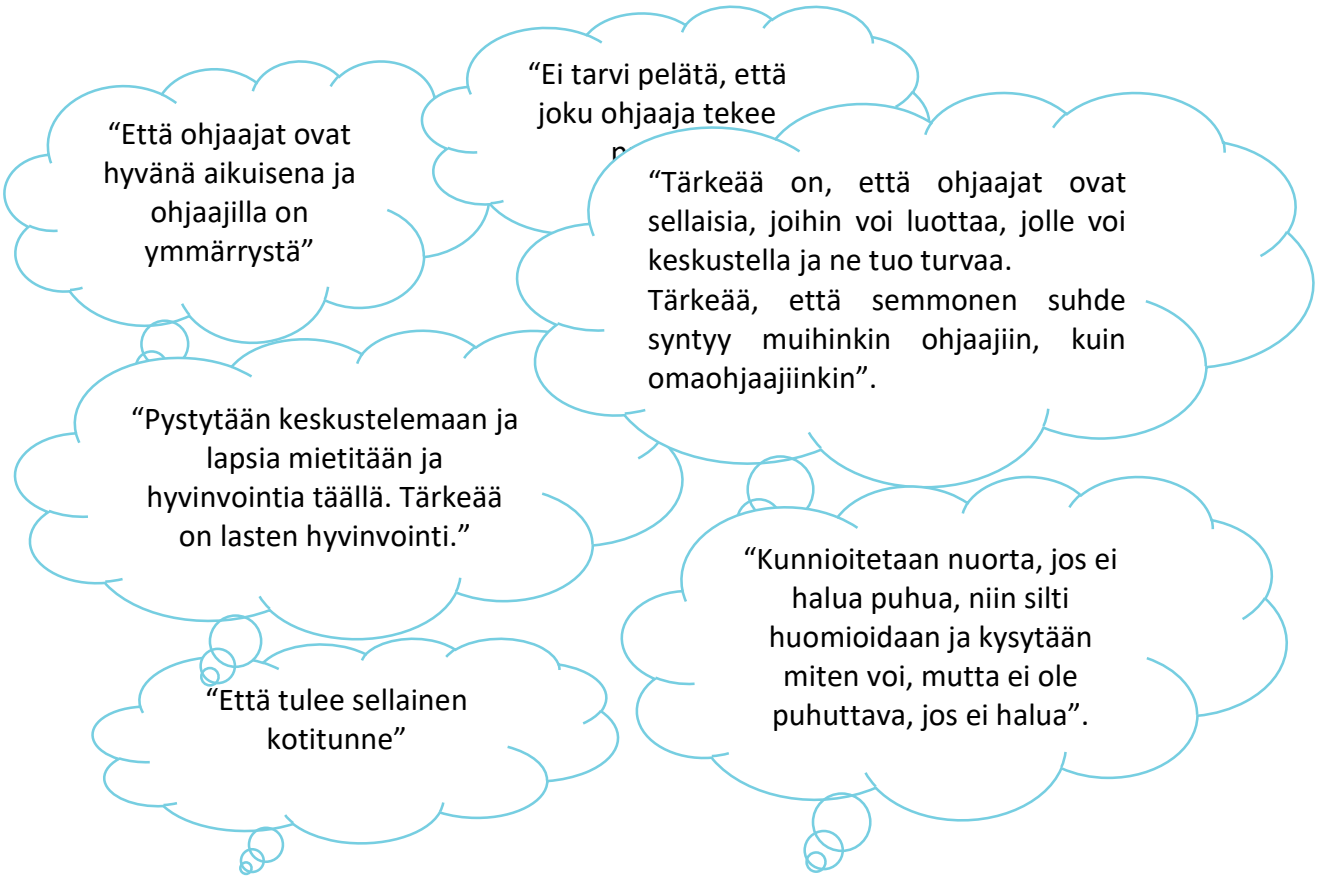
Jokaisella lapsella on oma viikko-ohjelma ja sitä kautta myös päiväohjelma. Päiväohjelmalla helpotetaan arjessa elämistä. Päiväohjelmaan kirjataan lapsen päivän toiminnot ja asiat, joita päivä sisältää, kuten koulunkäynti, vapaa-ajan puuhat ja arjen askareet. Päiväohjelmaa voidaan pilkkoa

toimintaa helpottaen myös pienempiin toimintakohtaisiin kokonaisuuksiin, huomioiden jokaisen yksilölliset vahvuudet ja voimavarat sekä tuen ja avun tarpeet.

Lapsella on rajat ja tietyt velvollisuudet oman ikätasonsa ja yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti. Aikuisen tehtävänä on asettaa lapselle turvalliset, johdonmukaiset ja ymmärrettävät rajat ja auttaa heitä toimimaan niiden rajojen sisällä. Aikuisen tehtävänä on auttaa lapsia toimimaan toivotulla tavalla. Toimintaperiaatteet ja säännöt ovat näkyvillä Usvassa ja ne käydään läpi jokaisen lapsen kanssa. Yhteisten toimintaperiaatteiden ja sääntöjen lisäksi, jokaisella lapsella voi olla ikätasonsa mukaisia yksilöllisiä sopimuksia ja suunnitelma, joilla helpotetaan, selkeytetään ja turvataan lapsen oleminen ja tuetaan kasvua ja kehitystä.

Usvassa lapsella on oikeus tulla kuulluksi ja vaikuttaa häntä koskevissa asioissa. Asioista keskustellaan lapsen kanssa ja pyritään löytämään sopivia ratkaisuja. Omaohjaaja on Usvan aikuisista lapsen lähin aikuinen. Omaohjaajana toimiva aikuinen viettää viikoittain aikaa lapsen kanssa ja omaohjaajan tehtävänä on luoda lapseen luottamuksellinen suhde. Omaohjaaja pitää huolen siitä, että jokainen Usvassa työskentelevä aikuinen tietää hänen omaohjattavansa lapsen erityiset jutut, vahvuudet ja voimavarat. Jokaisessa vuorossa, jokaisella lapsella on oma vastuuaikuinen, joka toimii lapsen kanssa yhdessä sovitun mukaisesti huomioiden jokaisen lapsen omat erityisjutut ja yhdessä sovitut asiat.

Lasten ja aikuisten ajatuksia hyvästä hoidosta ja kasvatuksesta Usvassa:

3. Mitä ovat rajoitustoimenpiteet

Yksikössä voidaan käyttää rajoitustoimenpiteitä tarpeen vaatiessa tilanteissa, joissa lapsen oma tai jonkun muun henkilön, esimerkiksi asuintoverin tai ohjaajana toimivan aikuisen ruumiillinen koskemattomuus, terveys ja kehitys tai arvokas omaisuus on vaarassa, eikä niitä voi turvata pelkästään sopimalla ja keskustelemalla lapsen kanssa.

Rajoituksia voidaan kohdistaa sijaishuollossa olevaan lapseen, joka on kiireellisesti sijoitettu, huostaanotettu tai huostaanottoasian käsittely on kesken hallinto-oikeudessa. Tällöin hallinto-oikeus voi antaa ennen lopullista päätöstä väliaikaismääräyksen siitä, miten lapsen hoito ja kasvatus järjestetään kodin ulkopuolella. Myös silloin on kyse sijaishuollosta.

Luettelo yksikössä käytettävistä rajoitustoimenpiteistä:

- **Aineiden ja esineiden poisottaminen**
- **Henkilöntarkastus**
- **Henkilönkatsastus**
- **Omaisuuden, lähetysten ja tilojen tarkastaminen**
- **Yhteydenpidon rajoittaminen**
- **Kiinnipitäminen**
- **Kiinnipitäminen luvattoman poistumisen estämiseksi**
- **Liikkumisvapauden rajoittaminen**
- **Luvatta poissaolevan lapsen etsintä ja palauttaminen**
- **Lapsen kiinniotto**
- **Kiinniotetun lapsen kuljettaminen**
- **Poliisin virka- apu**
- **Yhteydenpidon rajoittaminen**
- **Rajoitustoimenpiteiden kirjaaminen**

Usvassa aikuisten tehtävänä on kertoa Usvassa sijoitetuille lapsille rajoituksista ja siitä, milloin niitä voidaan käyttää. Lapsi voi myös itse kysyä aikuisilta lisää tietoa. Aikuisen pitää arvioida yhdessä lapsen kanssa rajoituksen käyttöä, jos lapseen on kohdistettu jokin rajoitus. Lapsen kanssa käydään läpi esimerkiksi syyt, miksi on päätetty käyttää rajoitusta, miten aikuisen ovat toimineet rajoitustilanteessa sekä se, mitä lapsi voi tehdä ollessaan eri mieltä rajoitustoimenpiteen käytön tarpeellisuudesta.

Tilanteet, jotka liittyvät arkiseen ohjaukseen ja kasvatukseen, eivät ole perusoikeuksien rajoittamista. Näissäkin tilanteissa lapsen toimintaa voidaan rajata, mutta se on tavanomaista huolenpitoa. Rajoitukset ovat siis eri asia kuin ohjaus ja säännöt sekä kasvatuskeinot, jotka ovat tavanomaisia, eivätkä sisällä perusoikeuksien rajoittamista.

Lapsen oikeus terveyteen ja kehitykseen sekä lapsen elämän suojeleminen on erittäin tärkeitä asioita. Mikäli nämä ovat vaarassa, muita lapsen tärkeitä oikeuksia voidaan rajoittaa. Kuitenkin lapsen perusoikeuksia voidaan rajoittaa vain lain mukaan ja poikkeustapauksissa. Rajoituksia ei

koskaan saa käyttää rangaistuksena, eikä rajoitus saa koskaan sisältää kurittamista, alistamista eikä lasta loukkaavaa kohtelua. Rajoituksen käyttäminen lopetetaan heti, kun sille ei enää ole tarvetta ja lasta voidaan ohjata tavanomaisilla kasvatuksellisilla keinoilla ja säännöillä.

3.1 Miten yksikössä varmistetaan lasten ja aikuisten turvallisuus

Usvassa jokaisella on oikeus turvalliseen arkeen ja elämään. Viikoittain pidetään yhteiset lasten kokoukset, joissa keskustellaan myös turvallisuudesta. Sitä vahvistavista ja heikentävistä tekijöistä. Pohditaan yhdessä, miten kukin, niin lapsi tai aikuinen voi osaltaan vaikuttaa turvallisuuden kokemukseen yhteisössä. Turvallisuutta vahvistetaan yhteisillä toimintaperiaatteilla ja säännöillä sekä niiden noudattamisella. Lisäksi rajoitustoimenpiteistä käydään säännöllisesti keskustelua yhdessä lasten kanssa. Lapsille kerrotaan rajoitustoimenpiteiden tarkoituksesta sekä heidän oikeuksistaan.

Jokaisen lapsen kanssa käydään lastenkotiin muuttaessa yhdessä läpi Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma ja tehdään tarvittaessa lapsen kanssa yksilöllinen tuki- ja turvallisuussuunnitelma siitä, kuinka hoito- ja kasvatushenkilöstö lastenkodissa voisi tukea lasta ja millä tavalla tarvittaessa rajoitustoimenpiteitä tullaan lapseen kohdistamaan. Tuki- ja turvallisuussuunnitelmalla pyritään yhdessä lapsen kanssa löytämään keinoja, joilla mahdollisia tilanteita voitaisiin ennaltaehkäistä.

Pääosa Usvan henkilökunnasta on työskennellyt pitkään yhdessä, ja henkilöstöllä on vahva kokemus lastensuojelun sijaishuollon toteuttamisesta. Henkilöstöä koulutetaan vuosittain, millä varmistetaan heidän osaamisensa myös turvallisuuden sekä rajoitustoimenpiteiden käytön ja niiden turvallisen toteuttamisen osalta. Ohjaajilla on mahdollisuus olla yhteydessä esihenkilöön ympäri vuorokauden.

Lasten ja aikuisten ajatuksia:

“Asiasta sanotaan heti kunhan sitä ei tulla huutamaan päin naamaa. Ei hienostella asiaa, vaan sanotaan suoraan. Varmistetaan yhteinen ymmärrys”.

”Tehdään alkuarviointi ja tuki- ja turvallisuussuunnitelma heti alussa nuoren kanssa”.

“Kysytään nuorelta onko jotain mikä ärsyttää, kysyminen vähän väliä.”

“Kun puhutaan nuoren asioista ohjaajien kesken, kiinnitetään huomiota omiin ilmeisiin ja eleisiin”.

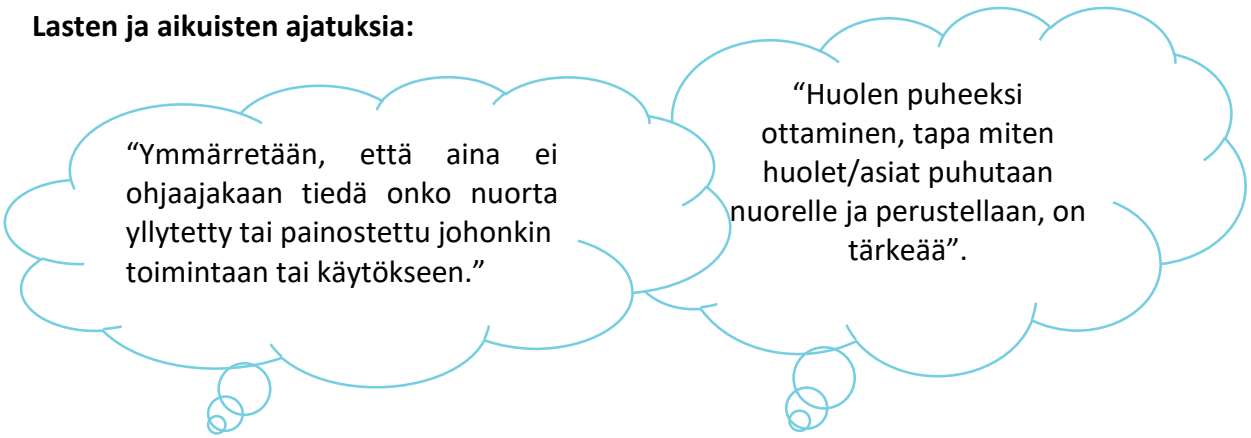
3.2 Miten yksikössä pyritään ennaltaehkäisemään rajoitustoimenpiteiden käyttöä

Rajoitustoimenpiteitä käytetään aina viimesijaisena vaihtoehtona. Toiminnan ennakoinnilla ja lapsen kanssa keskustelemalla pyritään ennaltaehkäisemään rajoitustoimenpiteiden käyttöä. Usvassa keskitytään aikuisten vuorovaikutustaitoihin, positiivisen yrittämisen ja sinnittelyn huomaamiseen lapsen toiminnassa, sekä lapsen vahvuuksien esiin nostamiseen ja sanoittamiseen. Lisäksi käytetään tilannetajua, ja pyritään olemaan reiluja. Lapsille varmistetaan riittävä aikuisten läsnäolo ja mielekäs tekeminen. Harjoitellaan yhdessä vuorovaikutustaitoja, ja puututaan johdonmukaisesti asioihin. Usvassa aikuiset rauhoittavat lapsen mieltä ja auttavat lapsen aggression hallintaa hallitsemalla oman käytöksensä, ja olemalla päätöksenteossa selkeitä.

Työvuorosuunnittelulla sekä riittävällä henkilöstön keskinäisellä tiedonvaihdolla pyritään ennaltaehkäisemään osaltaan rajoitustoimenpiteiden käyttöä. Sama pätee lasten luvattomien poissaolojen ennaltaehkäisyyn.

Uhka- vaara- ja väkivaltatilanteista tehdään aina ilmoitus turvallisuuspoikkeamasta Sospron toimintajärjestelmään (IMS), ja vakavasta uhka- vaara- ja väkivaltatilanteesta ilmoitetaan välittömästi omalle esihenkilölle. Turvallisuuteen liittyvät uhka-, vaara- ja väkivaltatilanteet käsitellään työryhmissä, alueen johtoryhmissä sekä työsuojeluorganisaatiossa säännöllisesti. Korjaavien toimenpiteiden sekä ohjeistusten ja koulutusten tarpeita tunnistetaan Usvassa yksikkökohtaisesti, ja lisäksi asiaa arvioidaan alue- ja konsernitasolla. Tilanteet käydään aina lasten kanssa läpi, miettien mitä tilanteessa on tapahtunut ja kuinka tilanne ei pääsisi toistumaan. Jokaisella lapsella ja aikuisella on lastenkodissa oikeus niin henkiseen, kuin fyysiseen koskemattomuuteen. Lasten välisistä väkivaltatilanteista ollaan aina yhteydessä lapsen asioista vastaavaan sosiaalityöntekijään, huoltajiin sekä poliisiin.

Lasten ja aikuisten ajatuksia:

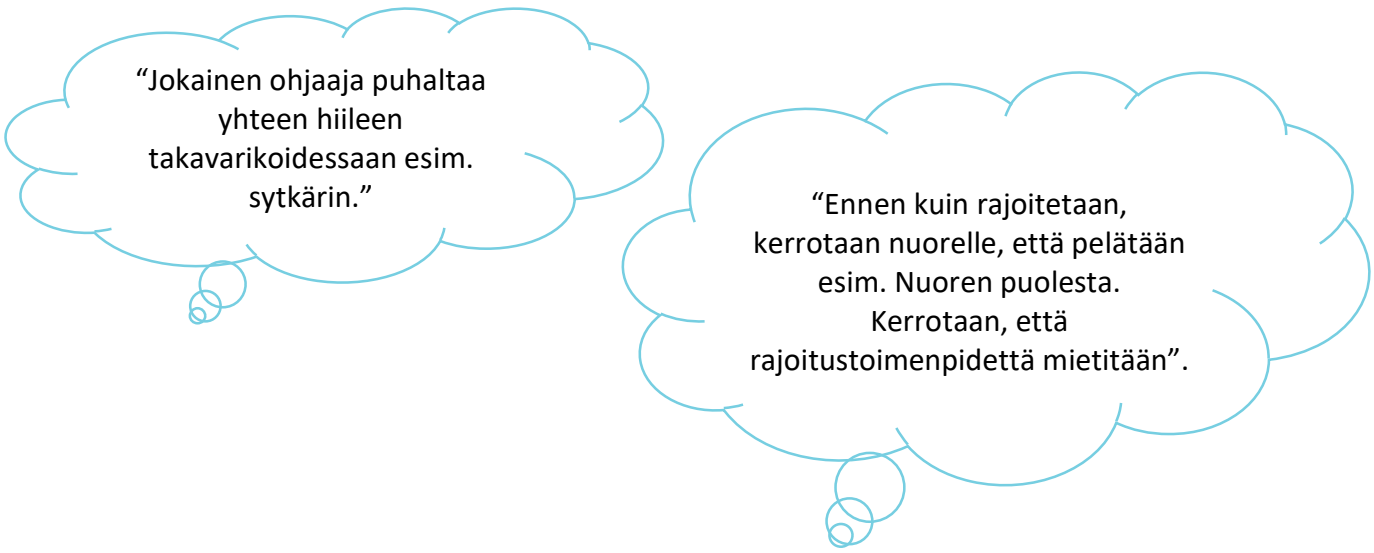
3.3 Miten yksikössä käytetään rajoitustoimenpiteitä

Usvassa lapseen kohdistettavat rajoitustoimenpiteet ovat aina viimesijainen vaihtoehto, kun kasvatukselliset keinot eivät enää riitä. Rajoitustoimenpiteet toteutetaan aina turvallisesti lasta kunnioittaen, huomioiden lapsen ihmisarvo, yksilöllinen tilanne, ikä, sukupuoli sekä kulttuuri- ja uskonnollinen tausta. Rajoituksen aikana lisätään tarvittaessa henkilöstöä, jotta lapsen turvallisuus ja yksilölliset tarpeet tulee huomioitua. Rajoitustoimenpiteiden toteutuksessa huomioidaan ettei lapsi saa osakseen loukkaavaa kohtelua, ja ettei rajoitustoimenpide aiheuta lapselle vahinkoa tai haittaa. Rajoitustoimenpide lopetetaan heti, kun sille ei ole enää perusteita, ja jokaisen rajoitustoimenpiteen edellytykset arvioidaan aina erikseen.

Rajoitustoimenpiteet kirjataan välittömästi annettujen ohjeiden mukaisesti. Kirjauksissa kuvataan mistä rajoitustoimenpiteestä on kyse, miten rajoitustoimenpide on toteutettu, peruste rajoittamiselle, paikalla olleet henkilöt, päätöksen tekijä, lapsen mielipide rajoitustoimenpiteeseen ja kuulemisen tapa sekä vaikutukset lapsen hoito- ja kasvatussuunnitelmaan. Kirjauksissa arvioidaan lapsen tuen tarvetta ja toimenpiteitä rajoitustoimenpiteiden käytön vähentämiseksi. Kirjaukset lähetetään tiedoksi lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle kuukausittain kausikoosteen yhteydessä.

Rajoitustoimenpiteet kirjataan asiakastietojärjestelmä Nappulaan, ja annetaan asiakkaalle todisteellisesti tiedoksi. Jokaisen rajoitustoimenpiteen kohdalla käydään rajoitustoimenpiteeseen johtaneet syyt ja perusteet lapsen kanssa läpi ja varmistetaan, että lapsi on ymmärtänyt sen sisällön ja kysytään aina, jos vain on mahdollista, lapsen mielipidettä rajoitustoimenpiteeseen. Lisäksi lapsen kanssa pyritään löytämään syitä rajoitustoimenpiteeseen johtaneelle toiminnalle, jotta lapsen kanssa voidaan yhdessä löytää uusia tapoja toimia.

Lasten ja aikuisten ajatuksia:

3.4 Miten yksikössä toimitaan rajoitustoimenpiteiden käytön jälkeen

Rajoitustoimenpiteen jälkeen lapsen kanssa keskustellaan ja pohditaan, mikä johti rajoitustoimenpiteeseen. Lapsen kanssa mietitään ja etsitään yhdessä keinoja, jotta rajoitustoimenpiteitä ei jatkossa tarvittaisi. Rajoitustoimenpiteen aikana ja sen jälkeen varmistetaan, että lapsi on ymmärtänyt rajoitustoimenpiteeseen johtaneet syyt ja perustelut. Omaohjaaja tekee yhdessä lapsen kanssa arvion rajoituksen käytöstä, kun lapsi pystyy ymmärtämän asian merkityksen. Arvioinnissa käydään lapsen kanssa läpi:

- Rajoitukseen johtanutta tilannetta
- Rajoituksen käytön tarvetta ja perusteita
- Syitä miksi rajoitusta on päätetty käyttää
- Rajoituksen toteuttamistapaa ja toimenpiteeseen osallistuneen henkilöstön toimintaa tilanteessa
- Rajoituksen vaikuttavuutta
- Rajoituksen suhdetta hoito- ja kasvatussuunnitelman tavoitteisiin sekä mahdollisesti asiakassuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin

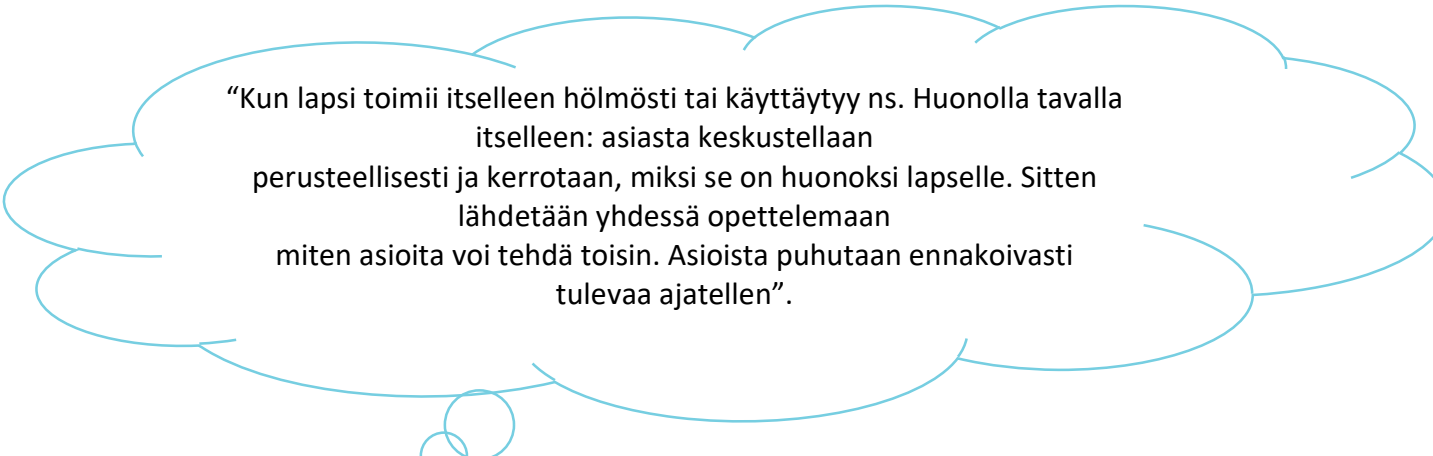
Arvioinnissa on kuuluttava lapsen ääni:

- Kuvataan, miten tilanne on käyty lapsen kanssa läpi, miten lapsi on reagoinut tilanteeseen/tilanteessa
- Kuvataan myös syy miksi jotain asiaa/perustetta ei ole lapsen kanssa käyty perusteellisesti läpi
- Arvioidaan suhde yksilölliseen tuki- ja turvallisuussuunnitelmaan ja sen mahdollinen muutostarve
- Käydään lapsen kanssa läpi muutoksenhakuoikeus ja oikeussuojakeinot
- Kuvataan mitä lapsi voi tehdä, jos on eri mieltä käytetyn rajoitustoimenpiteen tarpeesta

Rajoitus ja sen toteuttamistapa on käytävä läpi myös huoltajien kanssa, jollei se ole mahdotonta tai ilmeisen tarpeetonta.

Jos lapseen kohdistetaan samanaikaisesti tai peräkkäin useampia rajoitustoimenpiteitä, arvioidaan kunkin rajoituksen kohdalla arvioitava aina rajoituksen edellytykset erikseen. Arviointi rajoitustoimenpiteistä toimitetaan lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle. Lapsen kanssa tehdään lapsikohtainen rajoitustoimenpiteen arvio LSL:n mukaisesti.

Lasten ja aikuisten ajatuksia:

3.5 Lapsen ohjaaminen muutoksenhaun ja kantelun osalta

12-vuotta täyttävälle lapselle selvitetään hänen oikeutensa hakea muutosta häntä koskeviin päätöksiin ja mahdollisuudesta tehdä muistutus asiakaslain 23§:n (812/2000) mukaisesti saamastaan kohtelusta hyvinvointialueella nimetylle viranhaltijalle. Muistutuksen tekemisestä huolimatta lapsella on oikeus kannella Eduskunnan oikeusasiamiehelle ja aluehallintovirastolle. Lapselle annetaan aluehallintoviraston, sosiaaliasiamiehen ja laillisuusvalvojien yhteystiedot ja häntä opastetaan asian hoitamisessa.
Lapselle selvitetään jokaisen rajoitustoimenpiteen kohdalla, lapsen oikeus muutoksenhakuun, mikäli se on kyseisen rajoitustoimenpiteen kohdalla mahdollinen. Lasta myös autetaan konkreettisesti muutoksenhan ja kantelun osalta, mikäli lapsi näin toivoo.

Jokaisen yksikköön sijoitetun lapsen sekä hänen vanhempansa kanssa käydään läpi omaohjaajan toimesta yksikön omavalvontasuunnitelmaan kirjatut oikeusturvakeinot ja lasta tuetaan olemaan yhteydessä omaan sosiaalityöntekijäänsä.

Jokaisella lastenkodin hoito- ja kasvatushenkilöstöön kuuluvalla on velvollisuus kertoa lapselle hänen oikeuksistaan ja tuettava lasta hänen oikeudessaan tehdä ilmoitus saamastaan kohtelusta tai hakea muutosta häntä koskeviin päätöksiin.

4. Suunnitelman laadinta, päivittäminen ja yksikön asiakkaiden tiedottaminen

Usvassa hyvän kohtelun suunnitelma on laadittu tähän kirjalliseen pohjaan ja täydennetty sitä yksikön olohuoneen seinälle maalatun ”Hyvän kohtelun puun” pohjalta, jonne hyvän kohtelun suunnitelma rakentuu yhdessä lasten kanssa tehden.

Hyvän kohtelun suunnitelmaa päivitetään yhdessä lasten kokouksissa kahdesti vuodessa keväällä ja syksyllä. Usvassa on nuorten tiimit joka keskiviikko ja hyvän kohtelun suunnitelmaa päivitetään näissä tiimeissä. Hyvän kohtelun suunnitelman päivittäminen on jaettu useammalle tiimikerralle ja yhdessä kokouksessa käydään yhden ”oksan” asioita lävitse. Päivityksessä käydään lävitse ne asiat, joita oksiin on jo kirjattu, karistaan ne, mitkä eivät tunnu ajankohtaisilta ja lisätään uusia ajatuksia, joita lapset nostavat kokouksessa esille. Jokaisella lapsella ja työntekijällä on oikeus vaikuttaa suunnitelman sisältöön ja päivittämiseen.

Hyvän kohtelun suunnitelma käydään lävitse jokaisen lapsen kanssa lapsen muuttaessa Usvaan. Suunnitelman käy läpi lapsen kanssa lapsen omaohjaaja. Myös tässä hetkessä lapsella on mahdollisuus lisätä ajatuksiaan hyvän kohtelun puuhun.

Hyvän kohtelun suunnitelman päivitys:
Aika: 30.6.2025
19.1.2026
2.11.2026

Paikka: Jokioinen
Hyväksyjä: Päivi Laitinen, Usvan yksikönjohtaja
Säde Mäntylä toiminnanjohtaja